

ВІДДІЛ ОСВІТИ ВИКОНКОМУ ПОКРОВСЬКОЇ РАЙОННОЇ В МІСТІ РАДИ
Комунальний заклад дошкільної освіти (ясла – садок) комбінованого типу №60
Криворізької міської ради

50014, Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, вул. Олега Ольжича буд. 6
Тел. (097) 567-32-66 e-mail: kkdnz60@gmail.com, ідентифікаційний код: 26328778,

Ірина СКАЧЕНКО - керівник гуртка «Кольоровий всесвіт»
Наталія Іванівна СОЛОМАХА - керівник гуртка «Крафт-майстерня»

ТВОРЧИЙ ПРОЄКТ КЕРІВНИКІВ ГУРТКІВ АРТ-СТУДІЇ

«ДИВОВИЖНИЙ СВІТ ПЕТРИКІВКИ»

ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПЛАН РОБОТИ З ХУДОЖНЬО-ПРОДУКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ГУРТКІВЦІВ

Кривий Ріг - 2024

« - Не ображайте дітей готовими формулами, формули — порожнеча; збагачайте їх образами і

картинами, на яких видно сполучні нитки. Не обтяжуйте дітей мертвим вантажем фактів; навчіть їх прийомам і способам, які допоможуть їх досягнути...» Антуан де Сент-Екзюпері

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

На сучасному етапі модернізації дошкільної освіти важливим завданням є формування творчої особистості дитини та розвиток її творчих здібностей. Без виховання естетично освічених людей, вміння розуміти і цінувати мистецтво, без пробудження у дітей творчого початку неможливе становлення цілісної, гармонійно розвиненої і творчо активної особистості.

Оскільки Україна перебуває на шляху становлення, то відповідно і потребує освічених громадян, креативних особистостей, здатних творчо підходити до вирішення будь-яких проблем. Перед навчальними закладами всіх рівнів постає важливе завдання: сприяти тому, щоб кожна дитина в майбутньому стала не просто пасивним членом суспільства, а інтелектуальною, ініціативною, творчою, суспільно-корисною особистістю.

Зокрема, у Базовому компоненті дошкільної освіти особливе місце посідає розвиток творчих здібностей у процесі всебічного гармонійного розвитку особистості дошкільників. Результатом оволодіння дитиною мистецькою діяльністю є усвідомлення себе активним суб'єктом творчості, сформоване емоційно-ціннісне ставлення до рукотворного світу. Показник творчих здібностей дітей старшого дошкільного віку визначається рівнем розвитку естетичного сприймання об'єктів та явищ, умінням працювати з різними матеріалами, використовувати різні техніки, добирати відповідні засоби реалізації задуму, виявляти творчу уяву, естетичну чутливість, емоційно-ціннісне ставлення до навколишнього .

Відомо, що дитяча творчість - явище унікальне. Багато педагогів і психологів, як вітчизняні, так і зарубіжні, підкреслюють вагоме значення занять художньою творчістю у всебічному, особливо в естетичному розвитку особистості дитини.

Проблема розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку є одна з актуальних у русі реалізації дошкільного виховання. Художньо-образна природа мистецтва робить художню діяльність дітей єдиним у своєму роді засобом формування

творчих здібностей, продуктивного мислення та уяви, що лежать в основі будь-якого виду творчості. Творча діяльність дошкільнят містить в собі великі потенційні можливості всебічного розвитку дитини. Однак ці можливості можуть бути реалізовані лише тоді, коли діти відчують радість і задоволення від створеного ними продукту діяльності, якщо сам процес творчості викликатиме позитивні емоції та інтерес.

Наведемо, невеликий список переваг занять творчістю в дошкільному віці, які дозволять визначити, чим же вони такі корисні:

1. Мабуть, найголовніше, що дає творчість малюкові – це розвиток його креативності, в подальшому це допомагає розвинути здатність мислити нестандартно, дивитися на речі під іншим кутом і знаходити вихід зі складної ситуації.

2. Розширює кругозір. За допомогою творчості для дитини проходить знайомство з навколишнім світом: вона малює те, що бачить при цьому, проявляючи фантазію, тим самим розширює свій кругозір, дізнаючись про нові речі, знайомлячись з новими людьми і пробує щось нове.

3. Творчі заняття ще розвивають у дитини дисциплінованість, вона вчиться доводити почате до кінця, бути посидючою та зосередженою. Це пов'язано з тим, що малюк, якщо захоплений – він може довгий час проводити за улюбленим заняттям, наприклад, збирати пазли.

4. В залежності від типу занять у дитини можуть розвиватися почуття ритму (музика) або організм в цілому (фізичні заняття).

5. Якщо ваш малюк захоплено вирішує найрізноманітніші логічні задачки і ребуси, любить всілякі інтелектуальні ігри на швидкість, то це ще сприяє розвитку швидкості прийняття рішень.

Тож фактично доведено, що розвиток творчості повинен починатися з раннього дитинства і здійснюватися різними засобами, серед яких особливе місце належить

художній та предметно-продуктивній діяльності. Залучення народного декоративного-прикладного мистецтва у предметно-продуктивну діяльність дошкільників є важливе для всебічного розвитку дошкільників. Чимало педагогів, учених, методистів, художників і мистецтвознавців вивчали й аналізували український, народний розпис.

Сучасними програмами навчання та виховання в закладах дошкільної освіти передбачено використання творів декоративного мистецтва не лише з метою виховання у дошкільників естетичних почуттів, а й розвитку їх творчих здібностей при навчанні видів декоративної зображувальної діяльності.

Джерелом матеріалу для декоративних видів діяльності є народне мистецтво. У дошкільному закладі знайомляться з кращими зразками петриківського, косівського,

опішнянського та яворівського розпису, з творами відомих майстрів України. Розпис – це не тільки прикраса, а й своєрідна символічна мова народного мистецтва. Найбільшого поширення декоративні розписи набули на Дніпропетровщині у селі Петриківка, де розмальовували скрині, столи, посуд. Петриківський декоративний розпис нині відомий далеко за межами нашої країни.

Декоративні розписи, як і інші види декоративного мистецтва, близькі й зрозумілі дітям. Вони правдиво й просто передають красу навколишнього життя. Діти легко впізнають в творах народних майстрів знайомі квіти, ягоди, силуети птахів. Візерунки, які бачила дитина раніше, не утримуються в її пам'яті повністю, але збагачують її уяву. Дитина поєднує елементи візерунків по-своєму, продумує нові, а це сприяє розвитку творчої ініціативи, активності. Самостійність виконання декоративних робіт дітьми дає можливість виховувати у них охайність, самостійність, вміння цінувати творчі здобутки своїх товаришів.

Дивовижний світ Петриківки - творчий проєкт керівників гуртків Арт-студії, Скаченко Ірини Леонідівни та Соломахи Наталі Іванівни, включає в себе роботу з

образотворчої діяльності та ручної праці дітей старшого дошкільного віку по створенню колекції з об'ємних іграшок, прикрас та виставкових композицій дітей. Роботи створені за орнаментами Петриківського розпису або прикрашені його елементами.

Мета: Формування компетентностей особистості у процесі оволодіння майстерністю техніки декоративного розпису. Викликати інтерес до Петриківського декоративного розпису, надання практичної допомоги гуртківцям, в оволодінні азбукою цього чарівного дивосвіту - петриківським розписом.

Навчити використовувати набуті знання для безпосереднього розпису різних виробів практичного спрямування.

Задачі: 1) Виявити художні здібності, зокрема, до декору, розвинену фантазію, творчу уяву, витримку та силу волі. 2) Опанування дошкільниками художньо-практичними вміннями та навичками у сфері декоративного петриківського розпису. 3) Навчити малювати в різних техніках: декоративні «зернятка», «горішки» та «перехідний мазок», які традиційні для петриківського розпису. 4) Ознайомити дітей старшого дошкільного віку з різними варіантами петриківських «мальовок». 5) Збагачення емоційно-естетичного досвіду дітей, розуміння зв'язків народного мистецтва з природним і культурним середовищем життєдіяльності людини. 6) Усвідомлення власної причетності до художніх традицій свого народу.

Результати:

1. Діти старшого дошкільного віку отримують навички: володіти на елементарному рівні традиційними технічними прийомами петриківського декоративного розпису.

2. Виконувати найпростіші декоративні мотиви: «пусті» та «повні» горішки, квіти, пуп'янки, бутони, ягоди, листочки.

3. Використовувати при виконанні розписів палець, паличку, пензлі (акварельні, колонкові, «котячі») та інші засоби для досягнення оригінальності, неповторності та графічної виразності малюнку.

4. Діти старшого дошкільного віку повинні знати: послідовність виконання декоративного малюнку та засвоїти технічні прийоми, колорит, основи композиції.

5. Роботи дітей носять практичну спрямованість (подарунки, прикраси, іграшки, розпис посуду, створення композицій, тощо).

6. Проєкт «Дивовижний світ Петриківки» допомагає в комплексному художньо-естетичному розвитку та патріотичному вихованню дошкільників. Робота за проєктом здійснюється в АРТ – студії садочка, за напрямками образотворчої діяльності та ручної праці під час проведення гурткової роботи з дітьми старшого дошкільного віку.

« Ми починаємо малювати раніше, ніж читати й писати.

Читаємо й пишемо дотепер, а малюють тільки професіонали...» В. Сухомлинський

Процес образотворчої діяльності дітей старшого дошкільного віку здійснювався на заняттях гуртка «Кольоровий всесвіт» під керівництвом – Ірини СКАЧЕНКО.

Головна мета роботи гуртка «Кольоровий всесвіт» - стимулювати потребу в осмисленні краси об'єктів і явищ природи, творів мистецтва, людських стосунків, власної особистості та продуктів власної образотворчої діяльності. Розширити знання про види і жанри образотворчого мистецтва. Продовжити знайомити з декоративно-прикладним мистецтвом, вчити розуміти його призначення та особливості, відзначати його зв'язок із народним побутом, природою, культурою, традиціями та звичаями. Удосконалювати в дітей навички слухати, сприймати та емоційно

відгукуватися на музику, різну за характером і жанром.

Головне завдання: навчити дітей творчо працювати, поєднуючи талант митця і технічні знання задля формування особистості дитини, розвиток її творчих здібностей, образного та асоціативного мислення, уяви, мови, пам'яті.

Для цього на початкових етапах навчання необхідно розвинути творче уявлення дітей, естетичне відношення до предметів і явищ оточуючого світу; також розвинути відчуття форми, кольору, фактури, ритму, врівноваженості композиції. Не можливо обійтись і без аналізу форми та правильної передачі її у перспективі, та без розкладання складної форми на прості.

В ході гурткової роботи розв'язуються наступні освітні завдання:

1. Ознайомлення з образотворчим мистецтвом.

2. Розвиток у дошкільників особистісно ціннісного ставлення до образотворчого мистецтва.

3. Оволодіння різними художніми техніками.

4. Діти повинні навчитися створювати предметні, сюжетні та декоративні композиції.

5. Формування в уяві дошкільників цілісної картини культурного простору.

6. Забезпечення єдності у сприйманні довкілля емоційною, інтелектуальною і сенсорною сферами духовного життя дітей.

7. Розвиток творчої активності дошкільнят у художній праці на основі взаємодоповнюваності думки, почуття, практичної дії.

8. Участь у художній продуктивній праці, пов'язаній з естетичним оформленням повсякденного побуту та художньо-трудовими традиціями і календарно-обрядовими святами за звичаями українського народу.

9. Формування в дітей художньо-естетичного ставлення до дійсності як здатності до неутилітарного, художнього пізнання світу та його образної оцінки. Це передбачає наявність таких особистісних якостей, як відчуття краси та гармонії, здатність емоційно відгукуватися на різноманітні вияви естетичного у навколишньому світі, вміння підмічати прекрасне у спостережуваних явищах та усвідомлювати його, потреба в спогляданні та милуванні.

10. Розвиток специфічних для художньо-творчого процесу універсальних якостей

особистості як основи для розвитку її творчого потенціалу, художньо-творчої уяви, оригінального, нестереотипного асоціативно-творчого мислення, художньо-образних якостей зорового сприйняття, спостережливості, зорової пам'яті та ін.

11. Формування знань і уявлень про образотворче мистецтво, його історію та роль у житті людей, навичок розуміння

мови різних видів образотворчого мистецтва, усвідомлення ролі художнього образу в мистецтві і розвиток навичок його сприйняття та емоційно-естетичної оцінки, культури почуттів.

12. Формування потреб і здібностей до продуктивної художньої творчості, вміння створити виразний художній образ, оригінальну композицію мовою того чи іншого виду образотворчого мистецтва, оволодіння основами художньо-образної мови і виражальними можливостями художніх матеріалів та різних видів художніх технік, що допоможе набувати свободи вираження у творчості.

13. Розвиток сенсорних здібностей дітей, що більшою мірою сприятиме повноцінності художньо-естетичного сприймання та поліпшенню якісного боку практичної художньо-творчої діяльності.

«Мистецтво не підробляє і не замінює реальний світ, а пояснює його, розширює продовжує...» К.Ф. Юон

Організовує освітню діяльність та безпосередню роботу з художньої (ручної) праці дітей старшого дошкільного віку в АРТ-студії, керівник гуртка «Крафт-майстерні» - СОЛОМАХА Наталя Іванівна.

Творчість є одним з найважливіших засобів пізнання світу і розвитку здібностей дитини. Зрозуміло, що всі батьки хочуть бачити свою дитину всебічно розвиненою, здоровою, розумною та талановитою. Гуманізація та орієнтування на особистість дитини вимагають від нас пошуку нових підходів до організації освітньої діяльності.

Художня творчість – одна з найбільш дійових форм естетичного опанування світу дітьми. У художній праці вони виражають своє ставлення до побаченого і почутого, виявляють заповітні думки і почуття. Тому, художня праця має вагомую роль у освітньому процесі закладів дошкільної освіти. Вона традиційно належить до творчо-продуктивної діяльності, в процесі якої дитина створює з різних матеріалів корисні та естетично значущі предмети та вироби.

Художня праця – це вид творчо-продуктивної діяльності, в якій творчі дії дитини спрямовані на виготовлення реального предмета (продукта), який можна використати як подарунок, застосувати його в іграх, розвагах, для прикрашання побуту. Художня праця дає дитині можливість творити. В дитячих руках різні матеріали та предмети – маленькі шматочки неосяжного,

ще не зовсім відомого їм світу, перевтілюються і оживають у оригінальних формах і нових, іноді несподіваних способах з'єднання матеріалів між собою. Працюючи з

матеріалами, їй приємними, дитина намагається самостійно зробити те, що її цікавить, те, що їй подобається.

В процесі виконання робіт з художньої праці дитина ніколи не лишається пасивною, вона вчиться самостійно спостерігати, досліджувати, випробовувати, порівнювати, винаходити. У художній праці дошкільник знаходить найвищу зацікавленість, успішність, і, що важливо, низький рівень стомлюваності. Ці фактори

позитивно впливають на загальний психічний, розумовий та творчий розвиток дитини.

Працюючи з різними матеріалами, діти мають змогу задовольнити потребу щодо створення чогось нового, змінити форму зображених предметів, дослідити їх можливості та властивості. Варіативність різних матеріалів, їх легка трансформація, постійна змінність та абстрактність сприяють вільному виявленню ініціативи, творчого пошуку, сприяють формуванню у них пізнавальних інтересів та самостійності.

Таким чином, займаючись художньою працею, діти пізнають багато нового,

розвивають художньо-творчі здібності. Впровадження в діяльність дошкільника занять з художньої праці є важливим та цінним заходом, що стимулює загальний особистісно-творчий розвиток особистості дитини дошкільного віку.

Головна мета «Крафт майстерні»

- розвиток креативних здібностей, сприяння підвищенню творчої активності

під час будь-якої діяльності, формувати знання про різноманітні техніки художнього зображення предметів, розвивати навички використовувати набуті вміння під час

практичної діяльності, удосконалювати потенційні художні здібності декоративно-прикладної творчості дитини, сприяти задоволенню потреб дошкільника у процесі створення виробів, які відповідатимуть законам краси.

Головні завдання «Крафт майстерні»:

- полягає у вивченні різних сучасних технік і матеріалів декоративно-прикладного мистецтва;
- в освоєнні всього процесу виконання різних видів технік зображення;
- ознайомленні дітей з різноманітністю художніх матеріалів, їх властивостями;
- виховувати самостійність, творчу ініціативу, естетичний смак.

Під час занять гуртка «Крафт майстерня» діти опановують художні техніки зображення предметів: паперова пластика, орігамі, квілінг, декупаж, витинанка, пап'є-маше, терра, аплікація пласка і об'ємна, ліплення з різних матеріалів.

Алгоритм роботи з дітьми по оволодінню будь-якої художньої техніки, включає в себе наступні етапи, проте особлива увагу зосереджується на дотриманні техніки безпеки, та правилами безпечного використання різноманітних інструментів та матеріалів.

1 етап – знайомство з художньою технікою, це заняття з більш детально розповіддю про саму техніку, її походження, історією, особливості її прийомів, інструментів та матеріалів

2 етап – вправління в художній техніці: організація серії занять під час яких глибоко вивчаються технічні аспекти та послідовність етапів роботи за нею.

3 етап – перенесення знань і умінь в творчу діяльність дошкільників, зображення

будь-якої форми на будь-яких предметах чи з будь-яких матеріалів (змішані техніки).

Результат проведеної гурткової роботи

Після опанування технік та знайомства з різноманіттям матеріалів, діти самостійно вибирають та втілюють ідеї в загальну композицію або виконують авторську роботу за темою самостійного вибору.

Формула успіху нашої АРТ-студії, є постійне нагадування нашим дошкільнятам, і нам самим: « - *Ти все зможеш! У тебе – все вийде! Вір в себе, і в свої сили! Спробуй ще раз, і ти побачиш - гарний результат своєї роботи!*»

« - Уява малює, розум порівнює, смак відбирає, талант виконує... » Гастон Левіс

Під час реалізації творчого проєкту «Дивовижний світ Петриківки», керівники гуртків використовували різноманітні техніки художнього зображення елементів петриківського розпису на різних матеріалах, чим розширили унікальну колекцію створених власноруч виробів.

Декоративний розпис по тканині «Батик»

Батик- технологія фарбування тканини. Слово «batik» в перекладі з індонезійської мови означає розписану від руки тканину: «ба» - бавовняна тканина, а «тик» - точка або крапля. Це технологія фарбування тканини або узагальнена назва різноманітних способів ручного розпису тканини. В основі всіх цих прийомів лежить принцип резервування - нанесення спеціального складу, що не пропускає фарбу на ті місця тканини, які повинні залишатися не закріпленими і утворити візерунок.

Батик - узагальнена назва різноманітних способів ручного розпису по тканині. Батьківщиною батикую вважається острів Ява в Індонезії, де і до цього дня дуже популярний одяг, розписаний вручну.

Батик увібрав в себе особливості і художні прийоми багатьох образотворчих мистецтв-акварелі, пастелі, графіки, вітража, мозаїки.

Декоративний розпис пластику «ВІТРАЖ»

Вітраж багато століть змушують людей захоплюватися своєю неземною красою. Незважаючи на те, що витоки зародження цього виду мистецтва криються в глибині століть, він і сьогодні анітрохи не втратив своєї актуальності й затребуваності. Це цілком логічно пояснюється тим, що подібний декор при красивому і

акуратному виконанні, здатний прикрасити будь-яке приміщення, зробити його не тільки затишним а ще й оригінальним.

Об'ємна аплікація

Аплікація є найбільш поширеним видом художньої діяльності й водночас найдоступнішою паперовою технікою. Робота з папером сприяє розвитку композиційного мислення, кольорового сприймання, почуття декоративності та розвиває вміння стилізувати будь-які форми.

3D аплікація (об'ємна аплікація) – це спосіб отримання об'ємного зображення (барельєфа). В техніці 3D-аплікації створюються мальовничі об'ємні картини, основна ідея яких полягає в пошаровому наклеюванні на фон-основу різних фрагментів зображення за допомогою об'ємного клейового матеріалу.

Витинанка

У сучасному декоративно-прикладному мистецтві витинанка набула виставочного характеру – це ряд ажурних тематичних творів пристосованих для експонування на виставках. За допомогою витинанок можна дуже красиво і оригінально

прикрасити приміщення до будь-якого свята, а також внести родзинку в інтер'єр свого будинку.

Отже витинанка (від українського слова «витинати», тобто вирізати) – це стародавній слов'янський вид декоративно-прикладної творчості, заснований на вирізанні ажурних візерунків і невеликих картин з паперу, шкіри, тканини, берести, дерева. Існують різні види витинанок: силуетні,

одинарні, складні, ажурні.

Одинарні роблять з одного аркуша паперу, його можна скласти 2, 4, 6, 8 разів. Складні витинанки (об'ємні) – це складений папір з декількох аркушів. Ажурні витинанки схожі на мереживо.

Квіллінг або паперокрутіння- мистецтво виготовлення плоских або об'ємних композицій зі скручених у спіральки довгих і вузьких смужок паперу.

Готовим спіралькам надається різна форма і таким чином виходять елементи паперокрутіння, які ще називають - модулями. Вже вони і є «будівельним» матеріалом у створенні робіт – картин, листівок, альбомів, рамок для фотографій, різних фігурок, годинників, біжутерії, тощо.

Мистецтво паперокрутіння виникло в кінці XIV – початку XV століть в середземноморської Європі. Вважається, що квіллінг придумали монахи, обрізаючи позолочені края

книг, вони накручували їх на кінчики пташиного пір'я. В Україні дане мистецтво стало популярним лише в кінці ХХ століття.

Техніка «Декупаж»

Декупаж - техніка декорування різних предметів, заснована на приєднанні малюнка, картини або орнаменту (зазвичай вирізаного) до предмета і подальшому покритті отриманої композиції лаком заради збереження, довговічності і особливого візуального ефекту. При виконанні роботи в даній техніці, спочатку вирізають надрукований малюнок на папері, а вже потім приклеюють його на виріб, який треба задекорувати.

Техніка «Канзаши»

Канзаши - один із видів філігранного мистецтва, що прийшов з Японії. Якщо ви знайомі з оригамі, то осилити канзаши буде простіше. Доведеться працювати з крихітними шматочками шовку, і споруджувати з них мініатюрні ікебани. Ефект, звичайно, приголомшливий. Коли діти добре натренуються на стрічках, можна буде використовувати клапті шовку, шифону, атласу і крепдешину.

Штучні квіти - канзаши застосовуються не тільки для прикрас шпильок, гребінців та інших прикрас. Також техніка канзаши широко застосовуються і в інтер'єрі приміщень. Японські канзаши прикрашають і вази і декоративні елементи будинків.

Техніка «Пластлінографія»

Пластлінографія відноситься до нетрадиційної техніки ліплення, вона являє собою малювання пластиліном на будь-якій щільній основі. Предмети і об'єкти при цьому виходять рельєфними.

Це один з видів народної творчості та декоративного і прикладного мистецтва. Являє

собою створення ліпних картин із зображенням більш-менш опуклих, напівоб'ємних об'єктів на горизонтальній поверхні.

Основний матеріал - пластилін. У деяких випадках в техніці пластилінографія проводиться модифікація виробів, що призводить до створення оригінальних творів.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПЛАН РОБОТИ КЕРІВНИКІВ ГУРТКІВ АРТ-СТУДІЇ ЗА ПРОЄКТОМ: «ДИВОВИЖНИЙ СВІТ ПЕТРИКІВКИ»

1. Вступ		
№	Тема/Мета:	Матеріали
1.1.	Історія орнаментального мотиву Ознайомити дітей з найяскравішим з видів мистецтва, що здавна поширений на Україні – декоративним розписом, історією його виникнення.	Фото художників – репродукції їхніх творів.
2. Основні засоби мистецтва		
2.1.	Кольори веселки Ознайомити з основним прийомом, завдяки якому досягається емоційна виразність творів. Ознайомити дітей з фарбами та на вчити користуватись ними.	Фарби
3. Кольорознавство		
3.1.	Колірна гама класичного розпису Розширити знання малят про «Колір», «Колорит» про перехід дітей від теплого (жовтий, оранжевий, червоний) до холодного (синій) а також їх поєднання. Навчити відчуттю гармонії.	Спектр переходу кольорів (посібник), художні матеріали: фарби, папір, пензлі.
4. Ознайомлення з пензлем, «тичком»		
4.1.	Наш помічник - пензель. Ознайомити дітей з властивостями пензля і «тичка» (як можна самостійно зробити «тичок», які бувають пензлі, їхні відмінності та нумерація).	Пензлі різних номерів, палички, вата, папір, фарби.
5. Основні напрямки навчання виховання та розвитку умінь декоративного малювання дітей в старшій групі		
5.1.	«Рушник» Вчити заповнювати візерунком з ліній різної товщини короткі сторони смужки.	Паперові форми рушника. Фарби. Пензлі.
5.2.	Візерунок з квітів Ознайомити з технічними прийомами зображення подвійного та потрійного мазка.	Папір, пензель № 12, фарби.
5.3.	Візерунок з ягід Навчити дітей малювати тичком (ним виконують кольорові крапочки).	Папір, гуаш, тичок.
5.4.	Візерунок у смужці Заняття за задумом дітей. Вчити дітей самостійно добирати колір фарб згідно кольору паперу.	Кольоровий папір, фарби
5.5.	Візерунок у квадраті Закріпити вміння дітей малювати у квадраті, починаючи з кутів. Вчити заповнювати квадрат візерунком, який складається з відрізків хвилястої лінії, виконаних широким пензлем.	Папір, фарби, пензлі № 12.

5.6.	Візерунок у квадраті Закріплювати вміння заповнювати кути та середину квадрата візерунком.	Папір, фарби, пензлі № 12.
5.7.	Візерунок у квадраті Удосконалювати вміння дітей заповнювати весь квадрат.	Папір, фарби, пензлі № 12.
5.8.	Заняття за задумом дітей Розвивати творчі здібності, фантазії в процесі створення задуму з використанням знайомих елементів.	Папір, фарби, пензлі № 12.
5.9.	Композиція візерунка в шестикутнику Навчити розміщувати елементи розпису тичком по кутах шестикутника (крапки, кола).	Тичок, фарби, фігура шестикутник.
5.10.	Заповнення кутів шестикутника Вчити дітей використовувати для створення візерунка знайомі елементи розпису, заповнюючи кути шестикутника.	Фарби, пензель № 12.
5.11.	Заповнення середини і кутів шестикутника Навчити дітей розміщувати елемент «чотирипелюсткова квітка», використовуючи відомий, вивчений елемент «мазок» у кутах та центрі шестикутника	Фарби, шестикутник, пензлі.
5.12.	Композиція у шестикутнику за задумом дітей. Вчити дітей розміщувати елементи за власним задумом у шестикутнику.	Фарби, шестикутник з кольорового паперу.
5.13.	Розет. Ознайомлення з фігурою, створення орнаменту. Дати дітям знання про те, що розет має чіткі орієнтири (зубці, квіти, овали), які заповнюються орнаментом.	Фарби, пензлі, вирізаний розет.
5.14.	Заповнення кутів розета. Навчити самостійно добирати кольори для візерунка.	Фарби, пензлі, розет.
5.15.	Заповнення орнаментом середини розета. Розвивати гармонійне відчуття підбору елементів для візерунка.	Фарби, пензлі, розет.
5.16.	Самостійне створення візерунків у розеті. Поєднання 3-4 кольорів: коричневий, рожевий, зелений, блакитний. Навчити самостійно створювати візерунок в розеті. Запропонувати зразки малюнків орнаментів, репродукції майстрів.	Зразки репродукції, фарби, пензлі, розет.
5.17.	Розташування візерунка у формі – круг. Вчити дітей створювати орнамент у колі. Розвивати окомір у дітей. (Коло – фігура, що немає орієнтирів). Навчити розміщувати елементи пропорційно один одному.	Коло, олівець, пензлі, фарба.
5.18.	«Тарілочка» Вчити дітей ділити круг на 4 частини для розміщення візерунка.	Коло, олівець, пензлі, фарба.
5.19.	«Блюдеце» Вчити ділити круг на 8 частин для розміщення елементів візерунка; зображувати орнамент по краю кола.	Коло, олівець, пензлі, фарба.
5.20.	«Монетка» Навчити розміщувати орнамент у колі. Запропонувати самостійно дібрати кольори.	Коло, олівець, пензлі, фарба.
6. Предметна аплікація		
6.1.	Техніка складання паперу, користування ножицями. Вирізування геометричних фігур: коло квадрат. Навчити складати папір навпіл, вчетверо. Урізноманітнити діяльність та розширити здібності дітей в декоративній творчості. Вчити дітей безпечному користуванню ножицями.	Ножиці, папір.
7. Аплікація візерунків у готових геометричних формах		

7.1.	Візерунок у смужці. Вчити наклеювати, розміщувати геометричні фігури, чергуючи за формами.	Готові елементи для кожної дитини: смужка, клей, пензель для клею.
7.2.	Візерунок у квадраті. Вчити викладати фігурні трикутники і лінії, чергувати за кольором. Виховувати охайність.	Готові елементи: квадрат, клей, пензель для клею.
7.3.	Візерунок у колі. Навчити ритмічності чергування елементів у колі, прямокутники, і трикутники.	Коло, елементи: клей, пензель.
7.4.	Вирізування листочків склавши папір «гармошкою» - учетверо для візерунка «скатертину» квадратної форми. Навчити створювати візерунок з рослинних елементів (листочків), попередньо склавши папір «гармошкою» - учетверо для вирізання.	Кольоровий папір для листочків, «скатертину», клей.
7.5.	«Тарілочка». Навчити створювати візерунок, розміщуючи елементи, що були виготовлені вихователем і дітьми. Вчити дітей з допомогою педагога вирізувати різнокольорові квіточки.	Кольоровий папір, ножиці, коло, клей.
7.6.	«Доріжка» для ляльки. Вчити працювати за уявою, розвивати відчуття гармонії в природі і в мистецтві. Допомогти дітям скласти візерунок у смужці.	Смужка, готові елементи, клей.
7.7.	«Хустина для бабусі». Навчити дітей заповнювати квадратну форму декоративними елементами. Вчити чергувати листя та квіти. Розвивати просторову уяву, увагу. Виховувати інтерес до аплікації.	Зразки орнаментів квадратної форми готові елементи листя та квіток. Клей.
7.8.	Візерунок у формі круга «Тарілочка». Навчити наклеювати елементи по каймі різними способами: один проти одного: зверху, знизу, зліва, з права. З метою підготовки до малювання восьми пелюсткової квітки.	Коло з кольорового паперу, готові елементи, клей.
7.9.	Складання кола, квадрата, смужки методом «гармошки». Удосконалити уміння дітей складати папір «гармошкою» для симетричного розміщення елементів.	Коло, квадрат, смужка
8. Декоративна аплікація		
8.1.	Візерунок у квадраті «Серветка». Вчити дітей урізноманітнювати кольори і відтінки, розташовуючи елементи (квіти) у кутах.	Готові елементи - квіти, коло з кольорового паперу, клей.
8.2.	Візерунок у розеті. Закріплювати уміння дітей розташовувати у сторонах, середині розета, чергуючи елементи листя і квіти.	Клей, білий розет, кольорові елементи
8.3.	Візерунок у шестикутнику. Навчити розміщувати у кутах шестикутника елементи: коло і квіти.	Кол. папір, білий шестикутник, клей.
8.4.	Коло. «Тарілочка» в середині квадрата. Вчити дітей створювати візерунок у формі кола з готових елементів в середині квадрата. Навчити ритмічно розташовувати елементи, заокруглюючи кути.	Квадрат, готові кольорові елементи, клей.
8.5.	Серветка у формі «Розет» Вчити розміщувати запропоновані кольори посередині візерунка та по краях тарілочки.	Кольоровий розет, кольорові елементи, клей.
8.6.	«Книжечка». Вчити дітей складати папір удвоє, заглажуючи лінію згину. Вирізати рослинні елементи - листя.	Білий папір, ножиці.

8.7.	«Гармошка». Вчити дітей складати папір в кілька шарів та вирізати геометричні елементи - трикутники.	Кольоровий папір, ножиці.
8.8.	«Розет». Вчити дітей заповнювати розет готовими кольоровими, білими елементами. Розвивати гармонійне відчуття підбору кольору.	Готові елементи, розет, ножиці.
9. Новий вид малювання – декоративний.		
9.1.	«Клітчаста хустка» Вчити дітей виконувати товстим пензлем різні за товщиною лінії. Навчити дітей робити мазок, притуляючи пензлик з кінчика до початку ворси, ніби роблячи штамп. Вчити поєднувати лінію з мазком. Розвивати відчуття ритму.	½ альбомного аркуша, пензель № 12 червона фарба.
9.2.	«Горщик для квітів» Навчити дітей робити мазок, притуляючи пензлик з кінчика до початку ворси, ніби роблячи штамп. Продовжувати вчити дітей поєднувати лінію з мазком. Розвивати відчуття ритму.	Фарби 4 кольорів, пензель, готовий вирізаний силует горщика.
9.3.	«Фартушок» Вчити дітей поєднувати лінії з вертикальними мазками. Розвивати уміння, фантазію.	Силует фартушка, пензель № 12, фарби 2 кольорів.
9.4.	«Намисто» Вчити дітей робити крапку кінчиком пензля, поєднувати лінію, мазок, крапку.	1\2 альбом. аркуша. 3 кольори фарб Гуаш. Серветка.
9.5.	Матрешка (мотрійка) Вчити дітей робити візерунок на формі мотрійки. Навчити збільшувати крапку, робити візерунок з крапок і кругів.	Силует мотрійки, фарба гуаш, серветка, пензель № 12.
9.6.	«Коник» Створювати різнобарвний візерунок, поєднуючи лінію з крапкою і кругом.	Силует «коника»
9.10	«Кольорова серветка» Вчити робити візерунок з мазків білою фарбою по краях квадрата з кольорового паперу. (Центр залишається чистим).	Кольоровий квадрат, біла гуаш.
9.11.	Восьми пелюсткова квітка Навчити дітей наносити симетрично мазки (пензликом плашмя), починаючи від центру: згори, знизу, зліва, з права, по боках.	Пензель № 12, 1\2 альб. аркуша, гуаш.
9.12.	Смужка з трьома восьми пелюстковими квітками Правильно розташовувати три квітки. Вчити симетрії, ритму.	Гуаш, смужка, серветка, пензель №12.
9.13.	Глечик. Вчити дітей прикрашати глечик простими елементами: крапка, круг, лінія за мотивами петриківського розпису.	Площинне зображення глечика, фарби пензель №12
9.14.	Дорізка для ляльки Олі. Вчити дітей складати візерунок з квітів і крапок, ритмічно чергувати кольори.	Фарби, гуаш, смужка, пензель № 12.
10. Прийоми малювання елементів: «зернятко», «вільний мазок», «завитки», « перехідний мазок», «пірчасте та зубчасте листя», «колосок» , «пуп'янок», «цибулька»		
10.1.	«Зернятко» Навчити милуватися красою декоративних малюнків, знаходити знайомі елементи, називати знайомі кольори, відтінки. Вчити дітей ставити пензлик носиком на папір і м'яко опускати його.	Зразки декоративних візерунків Фарби гуаш, папір, пензлі № 4
10.2.	Вільний мазок. Навчити тримати пензель під час малювання вільного мазка.	Гуаш, 1\2 альб. аркуша, серветка.

10.3.	Квіти у смужці. Вчити дітей самостійно малювати квітки вільним мазком, переходячи з кінчика пензля на його потовщення. Формувати вміння рівномірно розміщувати квіти у смужці паперу.	Гуаш, смужка, пензель № 12.
10.4.	Бесіда про українське народне мистецтво «Петриківський розпис». Віртуальна екскурсія до музею народної творчості та етнографії. Виховувати інтерес до українського народного мистецтва, розвивати світогляд та власні відчуття краси навколишнього середовища.	Відео-матеріал
10.5.	«Листя» Навчати дітей розглядати, охарактеризовувати, малювати листя зубчасте, барвисте, схоже на колосок. Використовувати різні технічні прийоми – «зернятко», вільний мазок, обвідні лінії.	Пензель № 12, фарби трьох кольорів, гуаш, аркуш білого паперу.
10.6.	Симетрична квітка Продовжувати вчити дітей малювати симетричну квітку, починаючи з кінця пензлика і переходячи на його потовщення. Вчити дітей симетрично розташовувати мазки вгору, вниз, з боків. Розвиваємо естетичний смак, вміння створювати красиві зображення для візерунків.	Гуаш, пензель № 12, аркуш білого паперу.
10.7.	Асиметрична квітка Вчити дітей малювати квітку з різними за розміром та кольором пелюстками.	Фарби 4 кольорів, 2 банки з водою
10.8.	Пуп'янок, листочки (візерунок у трикутнику) Вчити дітей малювати «пуп'янок», з'єднуючи мазки округлою частиною, а вусики тягнути вгору. Удосконалювати вміння дітей прикрашати трикутник візерунком листя.	Площинна форма трикутника білого кольору, фарби гуаш, пензель.
10.9.	Візерунок у колі. Удосконалювати вміння дітей розміщувати елементи візерунку по краях кола без попереднього начерку олівцем, починаючи з великих центральних елементів і доповнюючи їх іншими дрібними елементами (листя, пуп'янки, ягоди).	Площинне зображення круга білого кольору, фарби, пензель.
10.10.	«Завитки» Вчити дітей малювати тонкі лінії кінчиком пензлика, формуючи завиток. Вчити аналізувати та порівнювати роботи товаришів.	Фарби, пензлі.
10.11.	«Півник» Вчити малювати візерунок, що складається з квітів, листя та завитків. Продовжувати вчити дітей поєднувати кольори, характерні для петриківського розпису. Виховувати естетичний смак.	Площинне зображення півника з тонованого паперу, гуаш, пензель
10.12.	«Мазок двома фарбами» , «перехідний мазок» Навчити дітей техніці виконання «мазка двома фарбами», набираючи на пензлик темну фарбу, а верхівкою пензля - фарбу світлого тону; робити мазок і тягнути вусик.	Гуаш, 2 кольори, 1\2 альбомного аркушу, пензлі № 10 і 12.
10.13.	Малювання за задумом дітей Розвивати індивідуальний творчий підхід до малювання.	Гуаш, пензлі, білий папір.
10.14.	Робота в парах «Візерунок для ложки» Викликати інтерес до розмальовування речей для повсякденного життя.	Площинне зображення ложки з білого паперу, гуаш, пензлі.

10.15.	«Вазон з квітами» Вчити дітей колективно працювати для спільного результату, використовуючи набуті уміння і навички: лінії прямі та хвилясті, крапки, «зернятко», «перехідний мазок», «колосок», восьми пелюсткова квітка.	Папір великого розміру, гуаш різних кольорів, пензлі різних розмірів та номерів, трафарет вазона.
10.16.	«Квіти для мами» Вчити дітей малювати квітку-цибульку з видовжених мазків («кривих зернят»), використовуючи один колір. Розвивати здібності, фантазію, творчу уяву. Закріплювати уміння підбирати фарбу для втілення задуму.	Гуаш, пензлі; картон, ґрунтований жовтою гуашевою фарбою.
10.17.	Орнамент для сорочки Закріплювати уміння і практичні навички дітей, прийоми декоративного розпису в процесі створення дітьми орнаменту для сорочки. Розвивати інтерес до малювання, вишивки. Виховувати любов до народно-прикладного мистецтва України.	Площинне зображення сорочки для кожної дитини, гуаш, пензель № 12.

Отриманий результат реалізації проєкту «Дивовижний світ Петриківки»

Опис зразкових форм естетичного пізнання дітей

1. Ознайомлення з квітковим візерунком у виробках майстрів сучасного розпису петриківки

- Поняття візерунок, ритм.
- Найпростіші прийоми: кистьовий розпис (ягідка - прийомом стусана; листок прийомом прикладання кисті; декоративна квітка – «Цибулькою», «Обведення»).
- Інтерпретація прийомів.

Виклад декоративної роботи дітей через самостійне виконання: оформлення ескізів предметів, в оздобленні яких можливі найпростіші орнаментальні композиції; чергування елементів на смузі (для створення вітражу, оздоблення об'ємних іграшок з полістиролу, розпис виробів з текстилю «батик»).

2. Ознайомлення з дерев'яною і глиняною іграшкою

- Елементарні поняття про єдність практичного призначення, конструкції і візерунку (орнаментальної композиції).
- Елементарні поняття про створення декоративного зображення на основі переробки і узагальнення об'єктів дійсності.
- Найпростіші прийоми народного розпису.
- Інтерпретація прийомів

Виклад декоративної роботи дітей Самостійне виконання ескізів іграшок. Розпис текстильних іграшок, виконаних самостійно на попередніх заняттях згідно з ескізами.

3. Ознайомлення з сюжетно-декоративним розписом в побуті.

- Естетична оцінка явищ дійсності в декоративному образі.
- Прийоми народного розпису, значення силуету як засоби декоративної композиції.

Виклад декоративної роботи дітей Самостійне виконання ескізів художніх речей, в оздобленні яких можливі найпростіші сюжетно-декоративні композиції: **декупажування** - площинних фігур, глиняних підвісок – «Камея», **декупажування** текстильних об'ємних іграшок; **канзаши** – створюють композицію з готових форм формуючи прикрасу у вигляді кольє; **пластилінографіка** – використання елементів петриківського розпису під час оздоблення плоских іграшок з картону.

